

Bulletin Eko-netu

Přečtěte si v tomto čísle bulletinu:

<i>Informační portál Eko-net</i>	1
<i>E-learningový kurz pro manažery EMS</i>	1
<i>Akční plán pro environmentální technologie</i>	2
<i>Evropská unie snižuje emise CO₂ z nových aut</i>	2
<i>Nová pravidla pro klasifikaci chemikálií v EU</i>	3
<i>Voda jako životně důležitá obchodní komodita</i>	3
<i>Diskuze k obnovitelným zdrojům energie</i>	4

Téma bulletinu:

Evropská unie usiluje o snížení emisí skleníkových plynů prostřednictvím systému obchodování s emisními povolenkami i dosažením dohody s výrobcí nových automobilů.

Další informace
na straně 2

Informační portál Eko-net

Právě jste otevřeli 1. číslo bulletinu publikovaného čtvrtletně na portálu **Eko-net**.

Internetový portál **Eko-net** (<http://eko-net.cir.cz>) je informační službou pro odborníky z oblasti průmyslové ochrany životního prostředí, především manažery EMS, podnikové ekology a další pracovníky zabývající se životním prostředím v podnikové praxi.

Eko-net nabízí v sekci **Aktuality** nejnovější informace o problematice průmyslové ekologie, nových trendech a požadavcích platných i projednávaných právních předpisů.

Těm, kteří se chtějí dozvědět více o konkrétních způsobech omezování dopadů na životní prostředí a o nástrojích prevence znečišťování, je určena sekce **Podnikový ekolog**. Jednotlivé odkazy se podrobně zabývají např. integrovanou prevencí, odpadovým hospodářstvím, systémy řízení environmentu či výrobkovými inovacemi.

Čtvrtletní **bulletiny** obsahují informace převážně o platné, přijímané i nově navrhované environmentální legislativě Evropských společenství a její transpozici do

českého právního řádu. Věnují se podrobněji také strategickému přístupu Evropské unie k jednotlivým tématům ochrany životního prostředí, navrhovaným opatřením a jejich dopadu na podnikatelskou sféru.

Seznam právních předpisů v oblasti ŽP s odkazy na texty předpisů je k dispozici v sekci **Zdroje informací**, která také obsahuje základní údaje o možnostech získat financování pro projekty v oblasti ochrany životního prostředí a prevence znečišťování.

Portál Eko-net provozuje Centrum inovací a rozvoje, o.s. (www.cir.cz) v rámci mezinárodního projektu podpořeného z prostředků Evropské unie.

Do čtvrtletních bulletinů přispívají články domácí konzultanti i evropské experty na environmentální tematiku.

Věříme, že pravidelné bulletiny i další informace z portálu Eko-net budou cenným informačním zdrojem pro vaši práci a že se stanete pravidelným návštěvníkem na

<http://eko-net.cir.cz>

E-learningový kurz pro manažery EMS

Na portálu Eko-net bude v roce 2007 otevřen e-learningový kurz pro manažery EMS a další pracovníky ochrany ŽP v podnicích. Kurz se tematicky zaměří na systémy environmentálního řízení, reporting a hodnocení dopadů na ŽP.

Centrum inovací a rozvoje je akreditovaným poskytovatelem vzdělávání v oblasti

životního prostředí. Součástí e-learningových kurzů jsou konzultace s odborníky na systémy řízení a také otevřená expertní diskuze na portálu Eko-net.

Bližší informace o obsahové náplni kurzu a přihláškách budou zveřejněny v některém z dalších bulletinů na Eko-netu.

Akční plán pro environmentální technologie — ETAP

V říjnu 2003 vyzvala Rada Evropy Evropskou unii k širšímu využívání environmentálních technologií, které by umožnily oddělit příčinnou souvislost mezi ekonomickým růstem a postupným zhoršováním stavu životního prostředí.

28. ledna 2004 přijala Evropská komise **Akční plán pro environmentální technologie (ETAP — Environmental Technology Action Plan)**. Smyslem tohoto programu je rozvíjet a podporovat používání takových technologií, které stimulují konkurenceschopnost podniků v souladu s Lisabonskou strategií a zároveň mají pozitivní dopad na kvalitu životního prostředí.

S cílem usnadnit realizaci ETAP v celé Evropě a podpořit spolupráci mezi všemi zainteresovanými subjekty, byla vytvořena pracovní skupina na nejvyšší úrovni. Jejími členy jsou zástupci jednotlivých členských států a pracovníci orgánů Evropské komise, které jsou za ETAP zodpovědné (DG Environment a DG Research).

ETAP obsahuje 9 specifických opatření rozdělených do tří hlavních kategorií:

1. *Propojení výzkumu a praxe*
2. *Zlepšení podmínek na trhu*
3. *Globální přístup*

Aby mohly jednotlivé členské státy sdílet nejlepší praxi a zkušenosti v oblasti environmentálních inovací, vyzvala je Evropská komise k jednotnému postupu při realizaci ETAP přijetím národních implementačních programů.

Národní programy pro environmentální technologie definují konkrétní cíle, metody a činnosti relevantní pro environmentální technologie a inovace. Členské státy měly připravit národní programy do konce roku 2005. Několik programů bylo zveřejněno na webových stránkách ETAP: http://ec.europa.eu/environment/etap/index_en.htm

V rámci podpory realizace ETAP vydává Evropská komise speciální informační bulletiny obsahující aktuality z oblasti environmentálních technologií, včetně výzev k podávání návrhů projektů a přehledu konkrétních projektů realizovaných v jednotlivých členských státech. Zájemci o pravidelné zasílání informačních bulletinů si je mohou bezplatně objednat na env-technology@ec.europa.eu. Na stejnou elektronickou adresu mohou odborníci zasílat také vlastní příspěvky na téma environmentálních technologií a inovací a náměty k odborné diskuzi.

Evropská unie snižuje emise CO₂ z nových aut

Do roku 2008 budou emise z nových vozidel vyrobených evropskými automobilkami sníženy na 140 g/km.

Silniční doprava produkuje více než jednu pětinu celkových emisí CO₂ v Evropské unii, přičemž na osobní auta připadá zhruba polovina těchto emisí. Emise oxidu uhličitého ze silniční dopravy vzrostly od roku 1990 o 22%, jednak v důsledku nárůstu počtu aut na silnicích a jednak zvýšením celkového množství kilometrů ujetých za rok.

Přesto od roku 1995 poklesly díky některým iniciativám emise u nově vyrobených vozidel. Výroční zpráva Evropské komise o emisích CO₂ z nových aut zveřejněná v srpnu 2006, hovoří o tom, že v roce 2004 byly průměrné emise o 12,4% nižší, v porovnání s rokem 1995 (v roce 2003 činil pokles množství emisí 11,8% oproti roku 1995). Výroční zpráva hodnotí tento vývoj velmi pozitivně, ale zároveň upozorňuje na fakt, že automobilový průmysl bude muset přijmout další opatření, aby

byl schopen splnit závazek ke snížení průměrného množství emisí CO₂ na hodnotu 140g/km v horizontu let 2008-9. To odpovídá snížení emisí o 25% v porovnání s rokem 1995.

Strategie EU v oblasti snižování emisí CO₂ z aut má tři základní aspekty. Nejdůležitějším z nich je samostatný dobrovolný závazek evropských, japonských a korejských výrobců automobilů ke snížení emisí vyráběných vozidel na průměrnou hodnotu 140g/km do roku 2008 (pro evropské výrobce), resp. 2009 (pro japonské a korejské výrobce). Dalšími aspekty jsou informovanost spotřebitelů (především prostřednictvím značení efektivity spotřeby u vozidel) a ekonomické nástroje podporující vozidla s efektivní spotřebou.

Nová pravidla pro klasifikaci chemikálií v EU

Evropská komise zveřejnila k připomínkování návrh textu nové směrnice ES, jejímž cílem je sjednocení klasifikace a označování chemických látek používaných v Evropě s tzv. globálně sjednocenými standardy (Globally Harmonised Standards), vytvořenými OSN. V roce 2002 na Summitu Země v Johannesburgu se vlády zavázaly zavést tyto sjednocené standardy do roku 2008.

Nová směrnice nahradí pravidla pro klasifikaci a označování nebezpečných vlastností látek, která byla přijata Evropskými společenstvími před více než 40 lety, dále Směrnicí č.76/548/EEC, o klasifikaci, balení a označování nebezpečných látek a také Směrnicí č.1999/45/EC, o chemických přípravcích. Směrnice bude důležitým legislativním podkladem pro nový systém hodnocení nebezpečnosti jednotlivých chemických látek, pro který je používána zkratka REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of chemicals). Směrnice vstoupí v platnost ve stejném momentu, jako REACH, tzn. 1. června 2007.

21. srpna 2006 byla zahájena dvouměsíční veřejná diskuze o novém systému a právní úpravě. Na základě výsledků

této diskuze připraví Evropská komise hodnocení dopadu přijetí této právní úpravy a zveřejní finální text návrhu směrnice. Nová právní úprava vyžaduje schválení vládami členských států a poslanci Evropského parlamentu – následně se stane součástí právního řádu Evropských společenství.

Nová pravidla hodnocení nebezpečnosti chemických látek a přípravků, které jsou nově označovány jako směsi, se v některých detailech mění. Počet dotčených chemických látek podléhajících novým pravidlům zůstane stejný, počet dotčených směsí ale pravděpodobně vzroste. Některé látky a směsi budou jinak klasifikovány.

Návrh směrnice o klasifikaci a označování chemických látek přináší také dodatečné změny v systému REACH, ale podle vyjádření Komise nebude znamenat další povinnosti pro podniky podléhající systému REACH. Komise také potvrdila, že nový právní předpis nebude mít významný dopad na jiné předpisy práva Evropských společenství, s výjimkou směrnice SEVESO, která upravuje prevenci závažných havárií a bude novelizována.

Voda jako životně důležitá obchodní komodita

Jak vyplynulo ze závěrů analýz zveřejněných v srpnu 2006 v rámci propagace Světového týdne vody, podnikatelské subjekty i vlády by měly co nejrychleji zohlednit skutečnou ekonomickou hodnotu vody ve svých strategiích a politikách. Na analýzách spolupracovali jednak odborníci z průmyslu a jednak environmentalisté.

První z publikovaných analýz, „*Podnikání ve světě vody – Scénáře WBCSD do roku 2025*“, konstatuje, že nedostatek vody představuje stejnou hrozbu, jako změna klimatu. Zpráva mj. analyzuje tři scénáře, které ukazují, jak mohou podnikatelské subjekty přispět k udržitelnému využívání vodních zdrojů, včetně inovací v oblasti efektivní spotřeby vody, zajištění dodávek vody a respektování práv k vodám.

Druhou z analýz, zveřejněnou pod názvem „*Bohaté státy, chudá voda*“, připravila organizace World Wildlife Federation (WWF). Její závěry jsou velmi podobné, jako v případě první analýzy. Autoři konstatují, že opakující se nedostatek vody není již problémem pouze v rozvojovém světě. Změna klimatu a špatné hospodaření se zdroji způsobují sucha i ve vyspělých státech.

Zpráva WWF zmiňuje sedm klíčových faktorů, kterým musí vyspělé státy věnovat pozornost:

1. Odpovídající vyjádření skutečné hodnoty vody,
2. Dosažení rovnováhy mezi úsporou a spotřebou,
3. Jímání vody z přirozených toků,
4. Úprava a/nebo oprava zastarávající infrastruktury,
5. Spotřeba vody v zemědělství,
6. Omezení znečištění vod a
7. prohlubování znalostí o vodních systémech.

Nejnovější průzkum provedený ve Španělsku odhalil 19000 nelegálních studní jen v okolí metropole Madridu. Odběr vody v těchto studních představuje více než 10% celkové spotřeby vody v hlavním městě. Město čelí závažnému nedostatku vody, protože jeho zásobníky jsou více než z poloviny prázdné. Podle informace poskytnuté UCL Global Drought Monitor je více než 10 miliónů lidí v Evropě, od jižního Irsku až po Baltské země, vystaveno následkům neobvyklého sucha.

Diskuze EU k obnovitelným zdrojům energie

Evropská komise navázala na již ukončené veřejné konzultace k Akčnímu plánu na využívání biomasy a ke Směrnici o biopalivech, a otevřela diskuzi k programu Podpora vytápění a chlazení pomocí obnovitelných zdrojů energie. Diskuze potrvá do 6. října 2006.

Cílem této veřejné konzultace je získat více podkladů pro hodnocení dopadů programu vypracovaného Komisí. Účastníci diskuze jsou vyzýváni k tomu, aby se vyjádřili k textu programu, případně navrhli nová inovativní řešení v oblasti implementace programu a dopadů různých opatření a záměrů podporujících vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie. Získané informace budou využity při dalších přípravách programu Podpora vytápění a chlazení pomocí obnovitelných zdrojů energie.

Veřejná diskuze se týká všech obnovitelných zdrojů energie používaných k vytápění a chlazení, tzn. solárních tepelných zdrojů, geotermálních zdrojů a tepelných čerpadel a biomasy. Diskuze by neměla opomenout také navrhovaná řešení a opatření, včetně

jejich potenciálních dopadů. Ke konzultacím jsou vyzývány všechny zainteresované subjekty, zejména veřejný sektor, průmysl, poskytovatelé služeb v oblasti energetiky, distributoři tepla a energie i soukromé osoby.

Pro veřejnou diskuzi byl připraven soubor otázek určených účastníkům diskuze. Odpovědi na tento dotazník mají tvůrcům programu pomoci analyzovat možné překážky a potenciál proveditelnosti a efektivitu navrhovaných opatření, včetně použitých nástrojů, které by mohly podpořit širší využívání obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení. Získané odpovědi účastníků diskuze budou porovnány s výsledky hodnocení dopadů programu vypracovaného Evropskou komisí.

Komise by ráda prostřednictvím této veřejné diskuze získala konkrétní návrhy a příklady možného využití obnovitelných zdrojů: Zajímají ji především detaily týkající se zavádění systémů, jeho obtížnosti a potenciálních problémů, jakož i kvantifikované či kvalifikované vyjádření přínosů.

V příštím čtvrtletním bulletinu portálu **Eko-net** si, mimo jiné, přečtete:

- o národních alokačních plánech pro obchodování s emisemi skleníkových plynů
- o strategických dokumentech EU v oblasti odpadového hospodářství
- o nové legislativě v oblasti odpadového hospodářství

<http://eko-net.cir.cz>

Kontakty:

Centrum inovací a rozvoje

Dittrichova 6

120 00 Praha 2

Tel. 224 919 148

E-mail: cir@cir.cz

www.cir.cz

CIR

Centrum inovací a rozvoje o.s. (CIR) je nevládní nezisková organizace, jejíž hlavní náplní je ochrana životního prostředí ve výrobní i nevýrobní sféře. Hlavní aktivity CIR směřují do oblastí prevence znečištění, ekologie odpadového hospodářství, environmentálních technologií, inovací výrobků a služeb, environmentálního vzdělávání a systémů řízení.

Společným cílem všech projektů a činností realizovaných Centrem inovací a rozvoje je přispět ke šíření a rozvíjení možností dosažení udržitelného rozvoje, jehož součástí je kromě ochrany životního prostředí také ekonomická prosperita a sociální odpovědnost.

Leonardo da Vinci

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací (sdělení) odpovídá výlučně autor. Publikace (sdělení) nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.